saa vog han de Vestergyllands mænd
som bønder de meje korn.

I Rimkrøniken:

De sloge hverandre, som bønder slaa korn.

3. I *Yrsa* (*Helge* 1814, 185) er mellem Helges kæmper en „stolt Skotte, kæmper fra Ørkenø", og overfor dronning Oluf forsvarer han sin elskov med henvisning til, at „Freia lo med stjerneblik til elskeren i brudens arm". Udtrykket staar „stjerneglans i øje" nær; under hensyn til det skæbnesvangre i forholdet har det samme betydning af vemod som i Guldhornene. Freia forudser som „de forklarede gamle" de tragiske følger. Helge tyder hendes smil forkert.

4. Det er ikke paafaldende, at ossianske toner dukker op i *Hagbarth og Signe* 13 aar efter 1803. Traditionen fra den skotske barde vedblev at leve i skandinavisk litteratur. I *Frithiofs Saga* (1825) synger en „skald från Morvens kuller" for Angantyr i hallen paa Orknøerne, hvorfra Helges hirdmand kom. Kongenavnet *Oscar* vidner om Ossians anseelse i Sverrig.

I Danmark er Blicher ikke ene om at repræsentere traditionen. Da den unge lovende forfatter og forsker C. H. Lorenzen sidst i 1820erne opholdt sig i Italien og ude i bjergene oplevede en skyet og blæsende aften, faldt det ham naturligt at sammenligne den mørke regnsky, der væltede sig ned over bjerget med „en af Ossians helte, der svævede truende forbi paa stormens vinger" (Breve fra Italien 1837, 281).

Øhlenschlæger selv glemte i virkeligheden heller aldrig hine impulser fra den første ungdom. Som rektor Jørgen Hendriksen venligt gør mig opmærksom paa, findes der i *Kiartan og Gudrun* (1848, Liebenb. X 281) et karakteristisk sted. Oluf Paa modstiller i sin første replik de nordiske og skotske guder. Han berømmer de førstes kraft og kendetegner de sidste ved træk, som allerede findes i Guldhornene: taaren, taagen, klippen og magtesløsheden. Repliken lyder:

Christendommens Drøm skal ej
saa snart fortrænge Guders muntre Heltekreds;
thi Nordens Guder ej, som Irlands, skotske Fjelds,
er Taare-Taagebilleder paa Klippen kun.

Carl Roos.

NORDTYSK SAGN OM DRUSUS

Som man veed, har Jellinghaus, Vigfússon og Reinicke søgt at vise, at Nibelunghelten *Sigfrid* er lig med Cheruskeren *Arminius*, Tysklands Redningsmand fra År 9 e. Kr. Ligningen er, siger Sievers i sin Nibelungforelæsning, „vollständig von der Kritik abgewiesen worden". De nævnte Forskere „sind nur auf dem Wege der tollsten Fantasien zu solchen Resultaten gelangt". Den eneste Støtte har de i Ligningen *Segimundus*, Armins Frænde = *Sigmund*, Sigfrids Fader. De øvrige historiske Navneligninger peger ikke på 1ste Årh., men på 4—5—6. Årh. Dærimellem findes også en *Sigismund* † 523 som Model for Sigmund, med Motiv, der nøjagtig

genfindes i „Eddaen": Sønnen Si- (Sigerik, Sinfjötle) myrdes efter et Drikkelag ved Stedmoderens onde Råd, mens Faderen intet gør for at hindre Drabet; Faderen kaster sig fortvivlet over Liget, bortvises hånsk av en Gubbe. Det vilde være urimeligt at nægte Identiteten; jfr. min Bog „Sigfrid und Brünhild" S. 53.

A priori vilde det være så at sige udelukket, at et nordtysk Oldtidsthema skulde kunne have hævdet sig fra 1ste Århundrede i Kappestrid med de gotisk-burgundisk-frankiske Stordigtninger fra Folkevandringstiden, ja at den ældgamle Arminius alias ung Sigfrid skulde have overstrålet alle andre Helte.

Jeg har ganske vist i „Danske Studier" 1912, 173, gjort gældende, at Kimbrerkongen *Bojorix* † 101 f. Kr. har holdt sig som Goterkongen *Berig* lige til 6te Århundrede. Men det var også det længst mulige. Efter den Tid blev han uhjælpelig kvalt av Folkevandringstidens Modehelte.

Højt regnet kunde enkelte Lokalhelte overleve i snæver Lokaloverlevering. Vi veed f. Ex. fra Kronisten Marius fra Avenches, at hin Allemannerhøvding *Wibil*, der 260 e. Kr. lagde Romerstaden Avenches i Aske, endnu huskedes langt ned i Tiden. Avenches fik på Tysk Navnet Wifflisburg efter sin Ødelægger, og da den islandske Pilegrim Nikulás fra Þverá i 1100 tallet gæstede Byen, fortalte man ham om denne Ødelægger, Normanneren Vifil, der var nået til Svejts i Følge med Regnar Lodbroks Sønner.

Med dette Fortilfælde for Øje vil man kunne regne med Lokaloverlevering i et Tilfælde, der endog fører tilbage til Kristi Tid.

Ifølge „Thidrekssaga" I, 175, Bertelsens Udgave, boer Kong *Drusiān* på Borgen *Drecannflis*. Efter hans Død ægter *Þidrekr af Bern* hans Datter *Gudilinda*, II, 60.

Dette er så temmelig alt, hvad vi hører dærom. Bertelsen i Glossaret genfinder Borgen i *Drachenfels* ved Rhinen. Det strider dog mod Sagaen, thi ifølge cap. 171 (I, 174) og 172 ligger Borgen tæt ved Skoven *Osning*, den såkaldte Teutoburgerwald, altså i det indre Nordtyskland. Om der dær også findes en Borg Drachenfels, veed jeg ej. Stielers Atlas har et Par Exempler. Navnet Dragefjæld er let tænkeligt for stejle Ridderborge.

Først fastslår vi, at *Drusiān stavrimer med sin Borg Dragefjæld;* det giver nogen Rimelighed for folkelig Overlevering.

Vigtigere er dog Personnavnets *Endelse, -iān*. Sagnforskerne ænser ikke denne Omstændighed, men den er yderst vigtig. I „Oldsagn om Godtjod" S. 122 har jeg påvist, at Endelserne *-ān* og *-īn* i tyske Heltesagn er *usvigelige Kendetegn for ikke-gottonsk Nationalitet*. Jfr. i „Thidrekssaga": Hunnerne *Aldriān* og *Blodlīn*, Slaverne *Vilcīnus, Aspiliān, Nordiān* og Briterne *Iron* (andetsteds *Irān*) og *Nordiān*. Hos Seifrid Helbling kaldes Attila for *Etzelīn* (W. Grimm, „Deutsche Heldensage" Nr. 95 b). I tyrolske Sagn er Dværgekongen *Laurīn* og hans Frænde *Walbarān* Repræsentanter for de romanske Tyrolere.

Altså, ifølge Heltesagnets faststående Sindbilledsprog er Drusiān en *Romer*. Om andre Fremmedfolk kan der efter Pladsen ikke være Tale.

Men hvilken da?

Hærom kan der ikke herske nogensomhelst Tvivl: det er Kejserprinsen *Drusus*, der År 9 før Kristus døde i Nordtyskland.

Han kommanderede i Germanien i Årene 13—9 f. Kr. og havde mange

dramatiske Kampe. F. Ex. blev han lokket i Baghold, men stod sig og tilføjede Fjenden et stort Nederlag. Han byggede Fæstningen Aliso ved Floden Lippe, den romerske Hovedfæstning. År 9 vilde han endog overskride Elben, men blev ifølge Dion Kassios LV, 1, standset av en jættestor Kvindeskikkelse, der truede ham og sagde: „Hvorhen iler du, umættelige Drusus? Dig er ikke tilladt at se alt. Gak bort! Og dine Dåders og dit Livs Ende er nær forhånden". Strax dærpå styrtede han med Hesten og døde av sine Sår. Efter Kejserfamiliens Skik må han være bleven apotheoseret og gjort til Genstand for Lokalkultus.

Om den avdøde Helt mindede ikke få Byggeværker: Kastellet *Aliso*; Kanalen *Fossa Drusiana*, bygget 13—12 f. Kr. fra Rhinen til Zuydersøen; et *Drususalter* i Hessen, Tacitus, „Annaler" 11,7 (vel Ara Drusiana); Drususmindesmærket *Tropaia Drusu* ved Weseren, Ptolemaios II, 11, § 13; og fremfor alt *Drususgravmælet* ved Mainz, som omhandles av Pfeiffer i „Germania" I (1856), S. 99 ff. Det nævnes av Svetonius, Eutropius, Dion Kassios, og i 800tallet fortæller en Glosse: „post hoc Claudius Drusus, cujus Mogontie est tumulus *Trūsilēh*"; endvidere omtales Monumentet av Otto av Freising og Konrad av Ursperg. „Es war ein Kenotaphium, bei welchem nach Sueton jährlich an bestimmtem Tage militärische Übungen (decursiones) stattfanden, und die gallischen Städte feierliche Opfer brachten". . . . . „Es ist jetzt die allgemein geltende Ansicht . . . ., daß der noch jetzt als großartige Ruine auf der Citadelle zu Mainz befindliche Eichelstein das Drususmonument sei . . . . seine Bauart . . . . (zeigt) . . . . z. B. mit dem der Metella, sowie mit dem des Romulus und Remus große Ähnlichkeit". Endnu omkring 1700 omtales Egnen dæromkring som *Drusenloch*.

Vi seer altså, at Drususgraven — med Elementet oht. *hlēo*, „Gravhøj", har været Genstand for en pompøs romersk Gravkultus for den til Gudehimlen ophøjede Kejserprins. I Fossa Drusiana har vi nøjagtig den Form, der genfindes hos den tyske Sagnfigur *Drusiān*. Det står fast, at Navnet Drusus i folkelig Form levede videre til sene Tider, dels med lydlovlig højtysk Lydforskydning, *Trūs-*, dels med nydannet tysk Bøjningsform, *Drusen-*. Og gennem „Thidrekssaga"s *Drusiān* — med Heltesagnets romerske Nationalitetsmærke *-iān* — nåede Navnet endog at finde Indgang i Norden.

Drusussagnets Forplantelse synes manifest; den støttes jo ved den lokale Analogi Wibil ved Wifflisburg. Mere komplet stemmende Omstændigheder kunde næppe kræves.

Eskjær, 28. Maj 1952. *Gudmund Schütte.*

SUNIGILDA, DEN GOTISKE STORHERSKER THEODERIKS OFFER

Ifølge Jordanes skulde Kvinden *Sunilda* have undgældt for sin Husbonds Forræderi mod den gotiske Storhersker *Ermanrik*; han lod hende binde til Heste og sønderrive, Jord. XXIV, 129. Ifølge „Eddaen" og Saxe bliver Svanhild ikke sønderreven, men trampet ihjel av Heste.

Imidlertid har *Lukman* i Skriftet „Ermanaric hos Jordanes og Saxo"